

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลหลายวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียงและการบรรยายแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลต่างศาสนา

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น
2. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการ

เรียนการสอน

- 2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็ก และบรรยากาศในชั้นเรียน
- 2.3 การปรับตัวของเด็กเข้ากับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
- 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

3. ผลการสังเกตชั้นเรียน

4. สรุป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลต่างภาษาถิ่น

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น
2. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการ

เรียนการสอน

- 2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็ก และบรรยากาศในชั้นเรียน
- 2.3 การปรับตัวของเด็กเข้ากับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
- 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

3. ผลการสังเกตชั้นเรียน

4. สรุป

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลต่าง
ศาสนา**

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

1.1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องกับ
เด็กต่างศาสนา ได้นำเสนอไว้ในตารางที่ 4 ดังนี้
ตารางที่ 4

สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอนชั้นอนุบาล/เด็กเล็ก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ N = 21	จำนวน (คน)	ร้อยละ N = 36
1. เพศ				
ชาย	21	100.00	-	-
หญิง	-	-	36	100.00
รวม	21	100.00	36	100.00
2. อายุ				
น้อยกว่า 25 ปี	-	-	-	-
26 - 30 ปี	-	-	2	5.55
31 - 35 ปี	-	-	15	41.67
36 - 40 ปี	11	52.38	15	41.67
41 - 45 ปี	5	23.81	4	11.11
มากกว่า 46 ปี	5	23.81	-	-
รวม	21	100.00	36	100.00
3. วุฒิทางการศึกษา				
ปริญญาตรี	20	95.24	36	100.00
วิชาเอก				
การศึกษาปฐมวัย	-	-	-	-
ประถมศึกษา	3	14.29	18	50.00
ภาษาไทย	3	14.29	4	11.11
สังคมศึกษา	3	14.29	4	11.11
พัฒนาชุมชน	-	-	6	16.67
อุตสาหกรรมศิลป์	-	-	2	5.56
วิทยาศาสตร์	-	-	2	5.55

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอนชั้นอนุบาล/เด็กเล็ก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ N= 21	จำนวน (คน)	ร้อยละ N= 36
เทคโนโลยี	3	14.28	-	-
สุขศึกษา	3	14.28	-	-
บริหารการศึกษา	5	23.81	-	-
ปริญญาโท	1	4.76	-	-
รวม	21	100.00	36	100.00
4. การนับถือศาสนา				
ศาสนาพุทธ	21	100.00	36	100.00
รวม	21	100.00	36	100.00
5. ประสบการณ์ในการบริหารและ/ หรือรับผิดชอบเด็กอนุบาล				
น้อยกว่า 5 ปี	5	23.81	13	36.11
มากกว่า 5 ปี	16	76.19	23	63.89
รวม	21	100.00	36	100.00
6. เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล หรือไม่				
ไม่เคย	1	4.76	-	-
เคย	20	95.24	36	100.00
รวม	21	100.00	36	100.00

จากตารางที่ 4 ผู้บริหารโรงเรียนที่ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชายทั้งหมด โดยมีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไปและนับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่ร้อยละ 95 สำเร็จปริญญาตรี และส่วนใหญ่ร้อยละ 56 มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 8 ปี ขึ้นไป แทบทุกคน (20 คนจาก 21 คน) เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เด็กอนุบาล

ส่วนครูผู้สอนชั้นอนุบาลหรือชั้นเด็กเล็ก เป็นเพศหญิงทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31 - 40 ปี แทบทุกคน (35คน จาก 36 คน) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยไม่มีผู้

สำเร็จจากสาขาวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และมีผู้สำเร็จจากสาขาวิชาการประถมศึกษาประมาณ ครึ่งหนึ่งของครูทั้งหมด (18 คน จาก 36 คน) ครูทุกคนนับถือศาสนาพุทธและเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เด็กอนุบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.89 มีประสบการณ์ในการรับผิดชอบเด็กปฐมวัยมาไม่เกิน 10 ปี นอกจากนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 หรือ 33 คนจาก 36 คน มีความรู้สึกเฉย ๆ กับการสอนเด็กอนุบาลต่างศาสนา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กอนุบาลต่างศาสนา

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1.1 การทำกิจวัตรประจำวัน

ครูผู้สอนเด็กอนุบาลต่างศาสนาได้รายงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการทำกิจวัตรประจำวัน ดังนี้

การทำกิจกรรมหน้าเสาธง

ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.44 ให้เด็กมุสลิมปฏิบัติตนเช่นเดียวกับเด็กไทยพุทธในการทำกิจกรรมหน้าเสาธง กล่าวคือ เข้าแถว สวดมนต์ เคารพธงชาติ และฟังการอบรมสั่งสอนจากครูเวร โดยให้เหตุผลว่าเพราะเด็กส่วนใหญ่เป็นเด็กนับถือศาสนาพุทธ ทั้งมีมีครูเพียง 2 คน หรือร้อยละ 5.56 ที่ยกเว้นให้เด็กไทยมุสลิมไม่ต้องสวดมนต์ ของทางพุทธโดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากเด็กนับถืออิสลามไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ หรือจากการปฏิบัติดังกล่าว ครูที่ให้เด็กที่นับถือศาสนาอิสลาม สวดมนต์ของทางพุทธ 6 คน หรือร้อยละ 16.67 รายงานว่าเด็กที่นับถือศาสนาอิสลามไม่ยอมสวดมนต์ของทางพุทธ นอกนั้นรายงานงานว่าไม่พบปัญหาคือ เด็กปฏิบัติตามโดยดี

การพาเด็กเข้าห้องน้ำ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 97.22 ปล่อยให้เด็กไปเข้าห้องน้ำอย่างอิสระและไม่พบปัญหาใดๆ และครูทำคนจัดให้เด็กดื่มนมเป็นอาหารว่าง และรายงานว่ามีปัญหาด้วยเช่นกัน

การรับประทานอาหารกลางวัน

อาหารกลางวันของเด็กในโรงเรียนมีการจัดเตรียม 3 แบบ คือ

1) ทางบ้านเป็นผู้เตรียมมาให้ ร้อยละ 55.56

2) โรงเรียนเป็นผู้จัดเตรียมให้โดย

จัดอาหารสำหรับเด็กที่นับถือ

ศาสนาอิสลามแยกไว้โดยเฉพาะ ร้อยละ 33.33

3) โรงเรียนจัดเตรียมอาหารให้เด็ก

ทุกคนเหมือน ๆ กัน โดยเด็กไทย

มุสลิมต้องรับประทานเหมือนเด็ก

ไทยพุทธ

ร้อยละ 11.11

ทั้งนี้ครูที่โรงเรียนกำหนดวิธีจัดเตรียมอาหารแบบต่าง ๆ กันทุกคนรายงานว่ามีปัญหาในการจัดเตรียมด้วยวิธีดังกล่าว

การนอนพักผ่อน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 บังคับให้เด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นไทยพุทธหรือไทยมุสลิมต้องสวดมนต์ก่อนนอนพักผ่อนกลางวัน มีเพียงร้อยละ 8.33 ที่ยกเว้นให้เด็กที่นับถือศาสนาอิสลามไม่ต้องสวดมนต์เหมือนเด็กไทยพุทธ และครูทุกคนทั้งที่บังคับและยกเว้นการสวดมนต์ของเด็กไทยมุสลิม ต่างรายงานว่าไม่พบปัญหาในการทำกิจวัตรดังกล่าว

การใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องเรียน เช่น แก้วน้ำ ฯ

ครูทุกคนรายงานว่าอุปกรณ์เครื่องใช้ของเด็กเป็นขอส่วนตัวทั้งหมด และส่วนใหญ่ร้อยละ 88.81 รายงานว่าไม่พบปัญหาใด ๆ แต่ร้อยละ 11.11 ที่รายงานว่ามีปัญหา นั้น รายงานว่าปัญหาคือเด็กบางคนจะเคร่งครัดเรื่องของใช้ส่วนตัวมากจนไม่ยอมใช้ของคนอื่น เมื่อลืมนำของตนเองมา

2.1.2 การทำกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ

ครูทุกคนรายงานว่ากิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยทุกคนใช้เกมและเพลง และจำนวนมากร้อยละ 41.69 ใช้วิธีสอนแบบสาธิตและร้อยละ 38.09 ใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมุติ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 รายงานว่าไม่พบปัญหา ส่วนร้อยละ 33.33 หรือ 12 คนรายงานว่าเด็กไทยมุสลิมไม่ยอมร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเพราะเกรงว่าจะเป็นการขัดต่อข้อปฏิบัติทางศาสนาของตน

กิจกรรมสร้างสรรค์

ครูทุกคนรายงานว่าจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยมีครูร้อยละ 83.33 ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ร้อยละ 66.67 ใช้วิธีการสอนแบบสาธิต และร้อยละ 41.67 ใช้วิธีการสอนโดยการยกตัวอย่าง

ครูจำนวนมากร้อยละ 44.44 หรือ 16 คน รายงานว่าพบปัญหาตรงกันคือเด็กอิสลามไม่สามารถวาดภาพบางอย่างได้เพราะไม่รู้จักเช่นภาพหมู และครูต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการนำอุปกรณ์มาให้เด็กเล่นหรือปฏิบัติ เพราะอาจขัดกับหลักศาสนาอิสลามเช่น การนำพระพุทธรูปมาเป็นแบบให้วาดภาพ เป็นต้น ทั้งนี้จำนวนครูที่พบปัญหาทั้งหมดมีครู 4 คน ที่พบปัญหาเพิ่มเติมคือ เด็กไทยพุทธบางคนหวงอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติไม่ยอมแบ่งให้เด็กไทยมุสลิมใช้หรือขอยืม

กิจกรรมเล่นตามมุม

ครูทุกคนรายงานว่าจัดกิจกรรมเล่นตามมุมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีครูทั้งหมดจัดมุมประสบการณ์ให้กับเด็กร้อยละ 33.33 ใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเล่นบทบาทสมมุติ

ครูจำนวนมากร้อยละ 27.78 พบปัญหา ครูบางส่วนพบว่าต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการนำอุปกรณ์มาจัดในมุมประสบการณ์เช่นพระพุทธรูปหรือสิ่งที่ขัดกับศาสนา อีก 10 คนพบว่าเด็กไทยพุทธไม่ชอบเล่นกับเด็กไทยมุสลิม เพราะเด็กไทยมุสลิมเล่นแรง

กิจกรรมในวงกลม

ครูทุกคนรายงานว่าจัดกิจกรรมเล่นตามมุมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยครูทั้งหมดใช้วิธีสอนแบบการบรรยาย ประกอบกับเพลง และนิทาน และร้อยละ 27.78 ใช้วิธีสอนแบบสาธิต

ครูบางส่วนร้อยละ 16.67 พบปัญหาตรงกันคือ ต้องระมัดระวัง ในการสอนเนื้อหาบางเรื่องและการใช้คำพูดบางคำ และสื่อบางประเภท

กิจกรรมกลางแจ้ง

ครูทุกคนรายงานว่าจัดกิจกรรมกลางแจ้งตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยครูทั้งหมดใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ ร้อยละ 33.33

ครูบางส่วนร้อยละ 33.33 พบปัญหาตรงกันคือ เด็กไทยพุทธไม่ชอบเล่นกับเด็กไทยมุสลิมเพราะเด็กไทยมุสลิมเล่นแรง

กิจกรรมเกมการศึกษา

ครูทุกคนรายงานว่าจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีครูทั้งหมด ใช้วิธีสอนโดยให้เด็กเล่นอย่างอิสระร้อยละ 4.67 ให้เด็กเล่นโดยครูกำหนดให้เล่น

ครูทั้งหมดไม่พบปัญหาในกิจกรรมนี้

2.1.3 กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา

ครูทุกคนรายงานว่าโรงเรียนของตนมีการนำเด็กไปร่วมกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ส่วนกิจกรรมในวันสำคัญอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่ได้นำไปร่วมกิจกรรมมากนักเพราะเด็กยังเล็กและโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากชุมชน อย่างไรก็ตาม ครูร้อยละ 27.78 ระบุว่าโรงเรียนได้มีการพาเด็กไทยมุสลิมเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนาอิสลาม เช่นเดียวกับที่พาเด็กไทยพุทธเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนาพุทธด้วย

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็กและบรรยากาศในชั้นเรียน

ครูรายงานผลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็กและบรรยากาศในชั้นเรียน ดังนี้

2.2.1 การปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

การยอมรับและชื่นชมในตัวเด็ก

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 14.23 รายงานว่า แสดงการยอมรับและชื่นชมตัวเด็กด้วยวิธีการพูดคุยกับเด็กและพูดคุยกับเด็กทุกคน ร้อยละ 63.89 รายงานว่าโอบกอดเด็กทุกคน โดยร้อยละ 11.11 รายงานว่า โอบกอดเด็ก เป็นบางคนเท่านั้น และครูทุกคนรายงานว่าตนไม่พบปัญหาในเรื่องนี้

การตอบสนองต่อเด็กและการให้เด็กแสดงความคิดเห็น

ครูทุกคนรายงานว่าตนรับฟังเด็กทุกคนด้วยความสนใจ และส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 รายงานว่า สัมผัสตัวเด็กและท่าเหมือนกันทุกคน และครูเพียงร้อยละ 27.78 ที่แสดงความคิดเห็นสนับสนุนเด็กและท่าเหมือน ๆ กันกับเด็กทุกคนเช่นเดียวกัน

ในการปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกันนี้ครูร้อยละ 16.67 รายงานว่าพบปัญหาตรงกันคือ จะต้องระมัดระวังในการสัมผัสตัวเด็กไทยมุสลิมที่เคร่งครัดในหลักศาสนาของตน

2.2.2 การเคารพในวัฒนธรรมของเด็กที่ต่างจากวัฒนธรรมของครูผู้สอน

ครูทุกคนรายงานว่าตนรู้สึกเฉย ๆ ในการที่มีเด็กในชั้นเรียนนับถือศาสนาต่างจากศาสนาของตน และส่วนใหญ่ร้อยละ 94.44 เห็นว่าไม่มีปัญหาอะไร ส่วนร้อยละ 5.56 หรือ 2 คน เห็นว่ามีปัญหาคือ ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการปฏิบัติต่อเด็กในบางเรื่อง ทั้งนี้ร้อยละ 83.33 รายงานว่าตนปฏิบัติต่อทุกคนเหมือนกันหมด โดยมีร้อยละ 16.67 รายงานว่าตนจะระมัดระวังกับเด็กศาสนาอิสลามมากกว่าเด็กไทยพุทธในบางเรื่อง อย่างไรก็ตามทุกคนมีความเห็นตรงกันว่าไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

2.2.3 การสร้างบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันโดยเคารพวัฒนธรรมของผู้อื่นของเด็กต่างศาสนา

ครูทุกคนรายงานว่าตนได้เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้ทำงานร่วมกันโดยแยกตามศาสนา ทั้งนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 8.33 ให้เด็กเล่นอย่างอิสระ และร้อยละ 16.67 อนุญาตให้เด็กไทยมุสลิมที่ต้องการจับกลุ่มกับเด็กศาสนาเดียวกันกับตน สามารถจับกลุ่มเฉพาะเด็กศาสนาเดียวกันได้

อย่างไรก็ตาม ครูร้อยละ 8.33 หรือ 3 คน รายงานว่า พบว่าปัญหาคือ เด็กไทยพุทธไม่ชอบเล่นกับเด็กไทยมุสลิม เพราะเด็กไทยมุสลิมเล่นแรง

2.3 การปรับตัวของเด็กเข้ากับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ครูผู้สอนได้รายงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปรับตัวของเด็กกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีดังนี้

2.3.1 การยอมรับตัวเองเมื่อมาเป็นสมาชิกของโรงเรียน

ครูร้อยละ 41.67 รายงานว่าเด็กนักเรียนของตนทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมต่างก็มีปัญหาในการปรับตัวไม่ค่อยอยากมาโรงเรียนช่วงแรก ๆ แต่เมื่อเรียนไปได้ระยะหนึ่งแล้วก็จะปรับตัวให้ดีขึ้น ส่วนครูที่เหลือรายงานว่าไม่พบปัญหาแต่อย่างใด

2.3.2 การยอมรับซึ่งกันและกันของเด็กในชั้นเรียน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 91.67 เคยสังเกตลักษณะการเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกันของเด็กในชั้นเรียน และร้อยละ 41.67 รายงานว่า พบปัญหาเด็กไทยพุทธไม่ค่อยชอบเล่นกับเด็กไทยมุสลิมเพราะเด็กไทยมุสลิมเล่นรุนแรง

2.3.3 การยอมรับของครูและบุคลากรในโรงเรียน

ครูทุกคนมีความเห็นว่าครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนสามารถยอมรับเด็กที่นับถือศาสนาต่างจากพวกตนได้ ไม่พบปัญหาแต่อย่างใด

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

2.4.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับเด็กต่างศาสนารายงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ดังนี้

1) การให้ความสำคัญแก่ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างศาสนา

หลักการจัดการศึกษา

ผู้บริหารร้อยละ 52.34 ปิดหลักการตามนโยบายในแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมของเด็ก

ผู้บริหารร้อยละ 47.66 ปิดหลักการตามนโยบายในแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมของเด็ก

โครงการหรือแผนงานที่ให้ความสำคัญแก่เด็กที่มีความแตกต่างทางศาสนา

ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน รายงานว่าไม่ได้ดำเนินโครงการหรือวางแผนงานที่ให้ความสำคัญแก่ความแตกต่างทางศาสนา ยกเว้นเพียง 1 คน ซึ่งได้จัดห้องประกอบพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ และอีกส่วนหนึ่งจัดเป็นห้องประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เนื่องจากมีความจำกัดในเรื่องอาคารสถานที่ จึงไม่สามารถแยกเป็น 2 ห้องได้

ทั้งนี้ผู้บริหารทุกคนรายงานว่าไม่พบปัญหาในการให้ความสำคัญแก่เด็กที่มีความแตกต่างทางศาสนา

2) การให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาของเด็กแต่ละศาสนาในโรงเรียน

ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 85.71 รายงานว่า ทางโรงเรียนได้ให้บริการแก่ชุมชนในการจัดการศึกษาอนุบาลและสอดคล้องความเชื่อทางศาสนาอิสลาม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกับทางโรงเรียน เหมือน ๆ กัน โดยใช้วิธีการเดียวกันในการติดต่อผู้ปกครองทั้งสองกลุ่ม คือ การฝากจดหมายผ่านเด็ก หรือส่งให้เด็กไปบอก และครูไม่พบปัญหาที่เกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับความแตกต่างทางศาสนาของผู้ปกครอง

3. ผลการสังเกตชั้นเรียนอนุบาลต่างศาสนา มีข้อค้นพบดังนี้

3.1 การจัดกิจวัตรประจำวันและการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

ในทุกโรงเรียนที่สังเกตเด็กไทยมุสลิมปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ เหมือนกับเด็กไทยพุทธแทบทุกอย่างและในระหว่างกิจกรรมประจำวันซึ่งจัดตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เด็กทุกคนทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูจัดให้เหมือน ๆ กันทั้งนี้เพราะกิจวัตรและกิจกรรมส่วนใหญ่ไม่ได้ขัดต่อคำสอนของศาสนาอิสลาม

อย่างไรก็ตาม ในกิจวัตรและกิจกรรมประจำวันที่หลักคำสอนในศาสนาอิสลามได้กำหนดให้เด็กไทยมุสลิมต้องปฏิบัติแตกต่างจากเด็กไทยพุทธนั้น พบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของการปฏิบัติของครูในการให้โอกาสเด็กปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักคำสอนในศาสนา อิสลาม โรงเรียนที่ส่งเสริมสม่ำเสมอ โรงเรียนที่ส่งเสริมไม่สม่ำเสมอ โรงเรียนที่ไม่ให้ความสำคัญ

1. การละหมาด	โรงเรียนจะจัดห้องประกอบพิธีกรรมทางศาสนาไว้ เช่น ห้องที่เด็กอิสลามจะต้องทำละหมาดหรือสวดมนต์และห้องพระสำหรับเด็กที่นับถือศาสนาพุทธ ครูจะเป็นผู้ดูแลในกิจวัตรที่เด็กจะต้องปฏิบัติ	นักเรียนอิสลามจะหาที่ว่างเช่น มุมห้อง สำหรับทำละหมาดโดยครูไม่ขัดขวาง	นักเรียนอิสลามจะหาที่ว่างเช่นมุมห้องสำหรับทำละหมาดโดยครูไม่ขัดขวาง
2. การไม่กราบไหว้สิ่งอื่นนอกจากพระเจ้า	โรงเรียนจะระมัดระวังในเรื่องการนำสิ่งที่เด็กจะต้องกราบไหว้ เป็นพิเศษ เช่น ในห้องเรียนที่มีเด็กอิสลามอยู่ก็จะไม่มีพระพุทธรูปในห้องเรียนหรือถ้าบางโรงเรียนมี ครูก็จะหลีกเลี่ยงในการที่เด็กอิสลามกราบไหว้	โรงเรียนจะระมัดระวังในเรื่องการนำสิ่งที่เด็กจะต้องกราบไหว้ เช่นพระพุทธรูป แต่ในห้องเรียนส่วนใหญ่จะมีอยู่ ครูจะหลีกเลี่ยงในการให้เด็กอิสลามกราบไหว้	โรงเรียนจะไม่คำนึงในเรื่องการกราบไหว้พระพุทธรูปของเด็กอิสลามมากเท่าที่ควร บางครั้งก็พบว่าเด็กอิสลามยกมือไหว้พระพุทธรูปตามเด็กที่นับถือศาสนาพุทธ เด็กส่วนใหญ่จะปฏิบัติเหมือนกันคือเด็กทุกคนต้องสวดมนต์หรือกล่าวคำปฏิญาณตน
3. การไม่ร่วมพิธีกรรมทางศาสนาอื่น	กิจกรรมหน้าเสาธงในช่วงที่เด็กที่นับถือศาสนาพุทธสวดมนต์ เด็กอิสลามจะยืนสงบนิ่งพอเด็กพุทธสวดเสร็จ เด็กอิสลามก็จะสวดเด็กพุทธก็จะยืนสงบนิ่ง	กิจกรรมหน้าเสาธง ส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะเด็กที่นับถือศาสนาพุทธ โดยเด็กอิสลามไม่ต้องปฏิบัติกิจกรรมเช่นสวดมนต์หรือกล่าวคำปฏิญาณตน	เด็กส่วนใหญ่จะปฏิบัติเหมือนกันคือเด็กทุกคนต้องสวดมนต์หรือกล่าวคำปฏิญาณตน
4. การรักษาความสะอาด	ครูไม่ทราบแนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กอิสลามไปแคะคอตหรือสัมผัสสิ่งทีถือว่าสกปรกแล้วต้องทำความสะอาดอย่างไรเด็กบางคนทราบก็จะปฏิบัติด้วยตนเอง	ครูไม่ทราบแนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กอิสลามไปแคะคอตหรือสัมผัสสิ่งทีถือว่าสกปรกแล้วจะต้องทำความสะอาด	ครูไม่ทราบแนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กอิสลามไปแคะคอตหรือสัมผัสสิ่งทีถือว่าสกปรกและจะต้องทำความสะอาด

<u>หลักคำสอนในศาสนาอิสลาม</u>	<u>โรงเรียนที่ส่งเสริมสม่ำเสมอ</u>	<u>โรงเรียนที่ส่งเสริมไม่สม่ำเสมอ</u>	<u>โรงเรียนที่ไม่ให้ความสำคัญ</u>
5. การบริโภคอาหาร	โรงเรียนจะระมัดระวังในเรื่องการบริโภคอาหารของเด็กที่นับถือศาสนาอิสลามอย่างใกล้ชิด เช่น จัดหาแม่ครัวที่นับถือศาสนาอิสลามมาปรุงอาหารให้และบางโรงเรียนก็ให้เด็กนำอาหารมารับประทานเองโดยมีครูดูแลอย่างใกล้ชิด	โรงเรียนจะระมัดระวังในเรื่องการบริโภคอาหารของเด็กที่นับถือศาสนาอิสลามโดยให้เด็กนำอาหารมารับประทานเอง โดยมีครูดูแลอย่างใกล้ชิด	โรงเรียนจะระมัดระวังในเรื่องการบริโภคอาหารของนักเรียนโดยให้เด็กที่นับถือศาสนาอิสลามและพุทธนำมารับประทานเอง
6. การทักทาย สละม	เด็กอิสลามและครูทักทายกันโดยการสละมในช่วงเช้า ส่วนเด็กพุทธก็ยกมือไหว้กล่าวคำสวัสดิ์	เด็กอิสลามจะทักทายโดยการสละมกับครูในช่วงเช้า ส่วนเด็กพุทธก็จะยกมือไหว้กล่าวคำสวัสดิ์	พบการทักทายสละมบ้างระหว่างครูบางโรงเรียนและเด็กไทยมุสลิมบางคนก็ไหว้แบบเด็กไทยพุทธ
7. การสังคมาระหว่างเพศ	ครูปล่อยให้เด็กเล่นกันอย่างอิสระบางครั้งเด็กอิสลามชายและหญิงก็จับมือถือแขนกัน โดยบังเอิญแต่ครูจะระมัดระวังในการจัดกิจกรรมที่ต้องให้เด็กชายและหญิงจับมือกัน	ครูปล่อยให้เด็กเล่นกันอย่างอิสระไม่คำนึงว่าเด็กชายหรือเด็กหญิงที่เป็นเด็กอิสลามจะจับมือถือแขนกัน	ครูปล่อยให้เด็กเล่นกันอย่างอิสระไม่คำนึงว่าเด็กชายหรือเด็กหญิงที่เป็นอิสลามจะจับมือถือแขนกัน

นอกจากนี้จากการสังเกตพบว่าครูผู้สอนปฏิบัติกับเด็กไทยพุทธและเด็กไทยมุสลิมเหมือนกันในแง่ของการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กและการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน โดยครูแต่ละคนจะมีวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ กันไป ที่พบส่วนใหญ่คือการพูดคุย การสัมผัสตัวเด็ก และให้ความช่วยเหลือ ส่วนในตัวเด็ก โดยทั่วไปพบว่าเด็กไทยพุทธและไทยมุสลิมเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในลักษณะทำนองเดียวกัน ยกเว้นขณะเล่นอิสระ หรือเมื่อครูอนุญาตให้จับกลุ่มได้อย่างอิสระ เด็กไทยมุสลิมมีแนวโน้มจะเข้าไปจับกลุ่ม หรือเลือกเล่นกับเพื่อนไทยมุสลิมด้วยกันอย่างเห็นได้ชัด ขณะที่เด็กไทยพุทธบางคนจะเข้าไปเล่นกับเพื่อนไทยมุสลิม และบางคนจะจับกลุ่มกันเอง

4. สรุป

จากผลการสัมภาษณ์และสังเกตพบว่าครูมีการปฏิบัติต่อเด็กในชั้นเรียนสอดคล้องกับที่รายงานในการสัมภาษณ์ กล่าวคือ โดยทั่วไปทั้งทำกิจวัตรประจำวัน หรือทำกิจกรรมประจำวัน การเรียนตามหน่วย การทำกิจกรรมในวันสำคัญของศาสนา ศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและบรรยากาศในชั้นเรียน ครูมีการปฏิบัติต่อเด็กทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมเหมือน ๆ กัน ตามวิธีการที่แตกต่างกันไปของครูแต่ละคน ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์มีครูเพียงร้อยละ 16.67 รายงานว่า ตนจะระมัดระวังกับเด็กไทยมุสลิมมากกว่าเด็กไทยพุทธในบางเรื่อง

จากการสังเกตพบว่ามี การยอมรับและจัดโอกาสให้เด็กไทยมุสลิมสามารถปฏิบัติ ตามคำสั่งสอนของศาสนาอิสลามสูงในโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญแก่ความแตกต่างทางศาสนาสูง และในทางกลับกันจะพบการไม่ยอมรับและการไม่ให้โอกาสแก่เด็กไทยมุสลิม ในการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาของตนในโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูไม่ให้ความสำคัญแก่ความแตกต่างทางศาสนา ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์พบว่า แม้โรงเรียนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญแก่การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา ในเรื่องการบริโภค และครูส่วนใหญ่มักอนุญาตให้เด็ก ละหมาดเมื่อถึงเวลา แต่ขณะเดียวกันโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ขึ้นไป ให้เด็กไทยมุสลิม สวดมนต์ไหว้พระ เหมือนเด็กไทยพุทธและร้อยละ 55.56 ให้เด็กทุกคนทำกิจกรรมและเรียน ตามหน่วย แม้จะมีบางอย่างขัดต่อหลักศาสนารวมทั้งพบการให้เด็กเล่นร่วมกันระหว่างเพศหญิง และเพศชาย โดยเด็กส่วนใหญ่ก็ยอมรับปฏิบัติตามโดยดี และครูเห็นว่าไม่มีปัญหาอะไร แต่เมื่อใด ที่มีเด็กปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในการสวดมนต์ไหว้พระและกล่าวคำปฏิญาณตน หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ก็จะรับรู้ว่าเป็นปัญหา ในส่วนของการปรับตัวของเด็กนั้น พบว่า เด็กไทยมุสลิมและเด็กไทยพุทธต่างเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เหมือน ๆ กัน โดยมีปัญหาการปรับตัวในระยะแรก ๆ ของการเข้าเรียนเหมือน ๆ กัน เด็กส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมได้ตามปกติ อย่างไรก็ตามจากการ สัมภาษณ์พบว่าในบางโรงเรียนเด็กไทยพุทธไม่ค่อยชอบเล่นกับเด็กไทยมุสลิมด้วยเหตุผลที่ว่า เด็กไทยมุสลิมเล่นแรง และจากการสังเกตพบว่าในบางโรงเรียนเมื่ออนุญาตให้เล่นอิสระหรือจับกลุ่มกันได้อย่างอิสระ เด็กไทยมุสลิมมักจะจับกลุ่มใหญ่ ขณะที่เด็กไทยพุทธบางคนจะเข้าไปเล่น กับกลุ่มเด็กไทยมุสลิม แต่บางคนก็จะจับกลุ่มเล่นเป็นกันเอง

ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนนั้น ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 53.34 ให้สัมภาษณ์ว่าตนยึดหลักการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา แห่งชาติโดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรม ขณะที่ผู้บริหารอีกครึ่งหนึ่งให้สัมภาษณ์ว่าตนยึดหลักการ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมของ เด็ก ทั้งนี้ผู้บริหารร้อยละ 85.71 รายงานว่าได้จัดบริการแก่ชุมชนในการจัดการศึกษาอนุบาล และสอดคล้องความเชื่อทางศาสนาอิสลามด้วย อย่างไรก็ตามยกเว้นโรงเรียนเพียงแห่งเดียวซึ่ง

จัดห้องประกอบพิธีกรรมทางศาสนา โดยแบ่งส่วนหนึ่งสำหรับพิธีกรรมทางศาสนาอิสลามและอีกส่วนหนึ่งสำหรับศาสนาพุทธ โรงเรียนอื่น ๆ ไม่ได้จัดโครงการหรือแผนงานที่ให้ความสำคัญแก่ความแตกต่างทางศาสนาแต่อย่างใด ส่วนครูนั้นรายงานว่าได้ดำเนินการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โดยวิธีการเดียวกันทั้งผู้ปกครองที่เป็นไทยมุสลิมและผู้ปกครองที่เป็นไทยพุทธ อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมอื่น ๆ ได้ดีขึ้นโดยอาศัยผู้ปกครองหรือสมาชิกที่บ้านของเด็กแต่อย่างใด

เมื่อนำข้อมูลสภาพและปัญหาการเรียนการสอนมาวิเคราะห์ตามแนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กหลายวัฒนธรรมได้พบความสอดคล้องและความขัดแย้งกับสภาพความเป็นจริงดังนี้

แนวความคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กหลายวัฒนธรรม	สภาพที่พบ
1. ครูจำเป็นต้องยอมรับในตัวเด็กที่มีวัฒนธรรมต่างจากตนอย่างไม่ถือเป็นปัญหา	1. ครูทุกคนรับรู้ว่าตนเองและบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนสามารถยอมรับเด็กที่นับถือศาสนาต่างจากตนโดยไม่พบปัญหา
2. ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของเด็กในแต่ละวัฒนธรรมนั้นๆ	2. ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิม โดยเฉพาะเรื่องข้อปฏิบัติและข้อห้ามต่างๆ และยังขาดการยอมรับศาสนาอิสลามว่ามีความสำคัญเท่าเทียมกับศาสนาพุทธ
3. ครูจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เกิดความรู้สึกตระหนัก เห็นคุณค่า ภาควิมิใจและใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมที่ติดตัวมา与孩子	3. ครูส่วนใหญ่ยังพยายามให้เด็กไทยมุสลิมทำกิจกรรมประจำวันและกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนดในแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานในวัฒนธรรมชั้นอนุบาลไทยพุทธ
4. ครูจำเป็นต้องจัดโอกาสและส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ติดตัวมา与孩子	4. ครูไม่ได้จัดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรม
5. ครูจำเป็นต้องส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนและช่วยให้วิถีชีวิตของเด็กในบ้านและในโรงเรียนมีความสอดคล้องกันในลักษณะที่ยังเคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	

แนวความคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กหลายวัฒนธรรม	สภาพที่พบ
	<p>ของกันและกันโดยสอนเกี่ยวกับศาสนาอิสลามหรือวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมสอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอนปกติเลย</p> <p>5. ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ไม่ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่าง</p>

สภาพและปัญหาที่พบจากการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจสรุปได้ดังนี้

1) สภาพและปัญหาตามการรับรู้ของครู

- 1.1) ครูมีความยากลำบากในการปรับเนื้อหา กิจกรรมและสื่อให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความแตกต่างทางศาสนา
- 1.2) เด็กต่างศาสนาบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมบางกิจกรรม ซึ่งขัดต่อหลักศาสนาของเด็ก

1.3) เด็กในชั้นเรียน มีการแบ่งแยกกัน เช่น เด็กไทยมุสลิมบางคนจับกลุ่มเล่นด้วยตนเอง เด็กไทยพุทธบางคนหวงของ ไม่ยอมแบ่งให้เพื่อนไทยมุสลิมใช้หรือขอยืม เป็นต้น

2) สภาพและปัญหาตามแนวความคิดการศึกษาแบบเห็นความสำคัญของทุกวัฒนธรรมในทางปฏิบัติ

2.1) ครูทุกคนรับรู้ว่าตนเองและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนสามารถยอมรับเด็กที่นับถือศาสนาต่างจากตนได้โดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

2.2) ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาอิสลามและวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมโดยเฉพาะในเรื่องข้อปฏิบัติและข้อห้ามต่าง ๆ และยังคงขาดการยอมรับว่าศาสนาอิสลามมีความสำคัญเท่าเทียมกับศาสนาพุทธ

2.3) ครูส่วนใหญ่ยังพยายามให้เด็กไทยมุสลิมทำกิจวัตรและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานในวัฒนธรรมชั้นเรียนอนุบาลไทยพุทธ

2.4) ครูไม่ได้ช่วยจัดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมของกันและกันโดยสอนเกี่ยวกับศาสนาอิสลามหรือวิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิม สอดแทรกเข้าในการเรียนการสอนปกติเลย

2.5) ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางศาสนา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลต่าง
ภาษาถิ่น

1) สถานภาพผู้ให้ข้อมูล

1.1) สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ของเด็กต่างภาษา
ถิ่นได้นำเสนอไว้ในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5

สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็ก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ N = 11	จำนวน (คน)	ร้อยละ N = 16
1.เพศ				
ชาย	11	100.00	1	6.25
หญิง	-	-	15	93.75
รวม	11	100.00	16	100.00
2.อายุ				
น้อยกว่า 25 ปี	-	-	1	6.25
26 - 30 ปี	-	-	2	12.50
31 - 35 ปี	-	-	8	50.00
36 - 40 ปี	5	45.45	4	25.00
41 - 45 ปี	5	45.45	1	6.25
มากกว่า 46 ปี	1	9.10	-	-
รวม	11	100.00	16	100.00
3.วุฒิทางการศึกษา				
ปริญญาตรี	11	100.00	16	100.00
วิชาเอก				
การศึกษาปฐมวัย	-	-	2	12.50
การประถมศึกษา	4	36.37	6	37.50
ภาษาไทย	1	9.09	1	25.25
สังคมศึกษา	-	-	1	6.25
พัฒนาชุมชน	-	-	2	12.50
อุตสาหกรรมศิลป์	-	-	1	6.25
บริหารการศึกษา	5	45.45	-	-

ตารางที่ 5 ต่อ

สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอนชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็ก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ N=11	จำนวน (คน)	ร้อยละ N = 16
เทคโนโลยีฯ	1	9.09	-	-
รวม	11	100.00	16	100.00
4.การพูดภาษาใน				
ชีวิตประจำวัน				
ภาษาไทยได้	10	90.90	13	81.25
ภาษาไทยอีสาน	-	-	-	-
ภาษาไทยกลาง	1	9.10	3	18.75
รวม	11	100.00	16	100.00
5.ประสบการณ์ในการบริหารและ/				
หรือรับผิดชอบเด็กอนุบาล				
น้อยกว่า 5 ปี	2	18.19	10	62.50
มากกว่า 5 ปี	9	81.81	6	47.50
รวม	11	100.00	16	100.00
6.เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัด				
ประสบการณ์ชั้นอนุบาลหรือไม่				
เคย	11	100.00	16	100.00
รวม	11	100.00	16	100.00

จากตารางที่ 5 ผู้บริหารโรงเรียนที่ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชายทั้งหมดโดยมีอายุ 36 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.90 พูดภาษาไทยได้ มีเพียง 1 คนหรือร้อยละ 9.10 ที่พูดภาษาไทยกลาง สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ร้อยละ 81.81 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ทุกคนเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ส่วนครูผู้สอนชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็กนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 93.75 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 87.50 มีอายุระหว่าง 26-40 ปี ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมีวิชาเอกการประถมศึกษา ร้อยละ 37.50 และวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 12.50 ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.25 พูดภาษาไทยได้ มีเพียง 18.75 เท่านั้นที่พูดภาษาไทยกลาง ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.50 มีประสบการณ์ในการรับผิดชอบเด็กอนุบาล น้อยกว่า 5 ปีและทั้งหมดเคยได้รับการ

อบรมเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เด็กอนุบาลและมีความรู้ลึกเฉย ๆ กับการสอนเด็กอนุบาลที่พูดภาษาถิ่นต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2 ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กอนุบาลต่างภาษาถิ่น

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1.1 การทำกิจวัตรประจำวัน

ครูผู้สอนเด็กอนุบาลต่างภาษาถิ่นได้รายงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการทำกิจวัตรประจำวันดังนี้

การทำกิจกรรมหน้าเสาธง

ครูบางส่วนร้อยละ 12.50 รายงานว่า พบปัญหาเด็กที่พูดภาษาถิ่นได้และอีสานจะพูดภาษาถิ่นและภาษาไทยกลางปนกัน

การทำกิจกรรมประจำวัน

ครูทุกคนรายงานว่าสามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เพียงบางส่วนร้อยละ 25.00 พบปัญหาว่า เด็กใช้ภาษาถิ่นพูดคุยกับครู ขณะดำเนินกิจกรรมประจำวันนั้น 5 คนใช้ภาษาถิ่นในการสนทนากับนักเรียนในเรื่องทั่ว ๆ ไป และเพียง 1 คนเท่านั้นที่อธิบายความหมายคำ วลี หรือประโยคในสิ่งที่เด็กไม่เข้าใจและร้อยละ 37.50 พบว่า เมื่อครูพูดภาษาไทยกลางมีเด็กที่พูดภาษาไทยถิ่นบางคนจะไม่ยอมพูดกับครู

ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนโดยใช้คำถามและเพลง การแสดงบทบาทสมมุติ การจัดมุมประสบการณ์ รองลงมาคือ การสาธิต การยกตัวอย่างและ การบรรยายตามลำดับในการดำเนินกิจกรรมให้กับเด็ก ครูบางส่วนคิดเป็นร้อยละ 37.50 ที่พบปัญหาตรงกันคือเด็กที่พูดภาษาถิ่นได้และที่พูดภาษาถิ่นอีสาน ไม่เข้าใจคำสั่งครูบางครั้งเด็กไม่ปฏิบัติตาม นอกจากนั้นเด็กร้อยละ 18.75 รายงานว่า เด็กใช้ภาษาถิ่นอีสานของคนสื่อกับครู และร้อยละ 12.5 พบว่าเด็กไม่เข้าใจคำศัพท์ที่เป็นภาษาไทยกลางบางคำ ตามลำดับ

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก และบรรยากาศในชั้นเรียน

ครูรายงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและบรรยากาศในชั้นเรียนดังนี้

2.2.1 การปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

การยอมรับและชื่นชมในตัวเด็ก

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 93.75 รายงานว่า แสดงการยอมรับและชื่นชมในตัวเด็กด้วยวิธีการพูดคุยกับเด็กและพูดคุยกับเด็กทุกคน ร้อยละ 93.75 รายงานว่าโอบกอดเด็กทุกคน โดยร้อยละ 10.21 รายงานว่า โอบกอดเด็กเป็นบางคนเท่านั้น ครูทุกคนรายงานว่าไม่พบปัญหาในเรื่องนี้

การตอบสนองต่อเด็กและให้เด็กแสดงความคิดเห็น

ครูทุกคนรายงานว่า คนรับฟังเด็กด้วยความตั้งใจ ส่วนใหญ่ร้อยละ

94.23 สัมผัสตัวเด็กทุกคน ครูจำนวนมากร้อยละ 43.75 แสดงความคิดเห็นสนับสนุนกับเด็กทุกคนและครูเพียง 1 หรือ ร้อยละ 6.25 ที่พบปัญหา ว่าทั้งเด็กพูดภาษาถิ่นได้และเด็กที่พูดภาษาถิ่นอีสานใช้ภาษาถิ่นของตนกับครู

2.2.2 การเคารพในวัฒนธรรมของเด็กที่ต่างจากวัฒนธรรมของครูผู้สอนเด็กต่างภาษาถิ่น

ครูทุกคนรายงานว่ารู้สึกเฉย ๆ ในการที่เด็กในชั้นเรียนพูดภาษาถิ่นต่างกัน ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.25 อนุญาตให้นักเรียนพูดภาษาถิ่นในชั้นเรียนและอีกร้อยละ 81.25 อนุญาตให้นักเรียนพูดภาษาถิ่นในชั้นเรียนและอีกร้อยละ 18.75 ที่ไม่อนุญาตให้เด็กใช้ภาษาถิ่นพูดกันในชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้เด็กพูดภาษาถิ่น ครูร้อยละ 43.75 เปิดโอกาสให้พูดคุยกับเพื่อน แต่ต้องพูดภาษาไทยกลางกับครู และร้อยละ 37.50 ให้พูดกับครูและเพื่อนได้ทั้งภาษาถิ่นและภาษาไทยกลาง ทั้งนี้ครู 1 คน หรือร้อยละ 6.25 ซึ่งพูดภาษาไทยกลาง พบปัญหานักเรียนที่พูดภาษาถิ่นทั้งภาษาถิ่นใต้และถิ่นอีสานสื่อความหมายกับครูไม่รู้เรื่อง ทั้งหมดเคยพบปัญหานักเรียนไม่เข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยกลางที่ครูพูดแต่ครูก็จะพยายามสื่อให้เด็กเข้าใจโดยบางครั้งก็ใช้ภาษาถิ่นของเด็กในการอธิบาย

2.2.3 การสร้างบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันโดยเคารพวัฒนธรรมผู้อื่นของเด็กต่างภาษาถิ่น

ครูทุกคนรายงานว่าคนได้เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้ทำงานร่วมกันโดยแบ่งแยกตามภาษาถิ่น โดยเปิดโอกาสให้เด็กเล่นอย่างอิสระ

2.3 การปรับตัวของเด็กเข้ากับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ครูผู้สอนได้รายงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปรับตัวของเด็กกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้

2.3.1 การยอมรับเมื่อตัวเองเป็นสมาชิกของโรงเรียน

ครูร้อยละ 25.67 รายงานว่าเด็กนักเรียนที่พูดภาษาไทยได้และไทยอีสานต่างก็มีปัญหาการปรับตัวไม่ค่อยอยากมาโรงเรียนช่วงแรก ๆ แต่เมื่อเรียนไปสักระยะหนึ่งแล้วก็จะปรับตัวได้ดีขึ้น ส่วนครูที่เหลือรายงานว่าไม่มีปัญหา

2.3.2 การยอมรับซึ่งกันและกันของเด็กในชั้นเรียน

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 81.25 เคยสังเกตลักษณะการเล่นหรือการทำกิจกรรมร่วมกันของเด็กในชั้นเรียน ครูทั้งหมดรายงานว่าไม่พบปัญหาในเรื่องนี้

2.3.3 การยอมรับของครูและบุคลากรในโรงเรียน

ครูทุกคนมีความเห็นว่า ครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนสามารถยอมรับเด็กที่พูดภาษาถิ่นได้โดยไม่พบปัญหาแต่อย่างใด

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

2.4.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีเด็กอนุบาลต่างภาษาดำเนินรายงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนดังนี้

1) การให้ความสำคัญแก่การจัดการศึกษาสำหรับเด็กต่างภาษาถิ่น

หลักการจัดการศึกษา

ผู้บริหาร ร้อยละ 63.64 ปิดหลักตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและผู้บริหาร ร้อยละ 36.36 ปิดหลักการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม

โครงการหรือแผนงานที่ให้ความสำคัญแก่การจัดการศึกษา

สำหรับเด็กต่างภาษาถิ่น

ผู้บริหารโรงเรียนแทบทุกคนรายงานว่าโรงเรียนไม่ได้ดำเนินโครงการหรือวางแผนงานให้ความสำคัญแก่ความแตกต่างทางภาษาถิ่น ยกเว้นเพียง 1 โรงเรียน ซึ่งได้จัดให้มีโครงการภาษาถิ่นวันละคำ ปัญหาที่พบคือ เด็กนักเรียนไม่สนใจในโครงการที่โรงเรียนจัดขึ้น

2) การให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาถิ่นของเด็กแต่ละภาษาถิ่นในโรงเรียน

ผู้บริหารทุกโรงเรียน รายงานว่าทางโรงเรียนมีนโยบายในการให้ข่าวสารข้อมูลตลอดจนเอกสารเกี่ยวกับปรัชญาและการดำเนินงานของโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน และจัดให้มีการประชุมนิเทศให้ความรู้ผู้ปกครองเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองของเด็กพูดภาษาใดก็ตาม และไม่พบปัญหาแต่อย่างใด

2.4.2 ครูผู้สอนเด็กต่างภาษาถิ่น รายงานว่าได้ดำเนินการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองทั้งไทยใต้และไทยอีสานเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหมือน ๆ กัน โดยใช้วิธีการเดียวกันในการติดต่อผู้ปกครองทั้งสองกลุ่ม คือ การฝากจดหมายผ่านเด็กหรือสั่งให้เด็กบอกและครูไม่พบปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับภาษาถิ่นของผู้ปกครอง

3. ผลการสังเกตชั้นเรียนที่มีเด็กอนุบาลต่างภาษาถิ่นมีข้อค้นพบดังนี้

3.1 การจัดทำกิจวัตรประจำวันและทำกิจกรรมการสอนในหน่วย

ในทุกโรงเรียนเด็กไทยที่พูดภาษาถิ่นได้และอีสาน ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเหมือนกันและในระหว่างการทำกิจวัตรและกิจกรรมประจำวันซึ่งจัดตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปฏิบัติกิจกรรมเหมือนกัน สภาพปัญหาที่พบเป็นเหมือนกับชั้นเรียนอนุบาลทั่ว ๆ ไป ปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพูดภาษาถิ่นคือ เด็กที่พูดภาษาถิ่นได้และอีสานจะพูดภาษาไทยกลางปนกับภาษาไทยที่ตนใช้อยู่และเด็กจะแสดงพฤติกรรมไม่เข้าใจคำพูดของครูที่พูดภาษาไทยกลางด้วยในบางครั้ง

อย่างไรก็ตาม ในการจัดกิจวัตรประจำวัน ที่ครูจะต้องปฏิบัติตามหลักการสอนเด็กที่พูดหลายภาษา พบว่า โรงเรียนที่ให้ความสำคัญและส่งเสริมการพูดภาษาถิ่นอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนที่ส่งเสริมการพูดภาษาถิ่นบ้างไม่สม่ำเสมอ และโรงเรียนที่ไม่ให้ความสนใจ มีการปฏิบัติต่อเด็กในการพูดภาษาถิ่นแตกต่างกัน ดังนี้

<u>หลักการสอนเด็กพูดหลายภาษา</u>	<u>โรงเรียนที่ส่งเสริมสม่ำเสมอ</u>	<u>โรงเรียนที่ส่งเสริมไม่สม่ำเสมอ</u>	<u>โรงเรียนที่ไม่ให้ความสนใจ</u>
1.การให้ออกาสเด็กพูดภาษาถิ่นของคนในชั้นเรียน	ครูส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้เด็กพูดภาษาถิ่นในชั้นเรียน	ครูส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้พูดภาษาถิ่นในชั้นเรียน	ครูส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้พูดภาษาถิ่นในชั้น
2. การส่งเสริมให้เด็กได้เปรียบเทียบคำภาษาต่าง ๆ ที่มีโน้ตสั้นเดียวกันหรือใกล้เคียง	มีครูบางส่วนจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาถิ่นเปรียบเทียบกับภาษาไทยกลาง เช่นโรงเรียนบ้านบกกทรายมีโครงการภาษาถิ่นวันละคำ	ครูส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาถิ่นที่เห็นชัด	ครูส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาถิ่นที่เห็นได้ชัด
3. การใช้ภาษาถิ่นของเด็กในการอธิบายหรือสอน	ครูบางส่วนจะใช้ภาษาถิ่นของเด็กแต่ละคนพูดสื่อสารและอธิบายบางเรื่องที่เด็กไม่เข้าใจคำศัพท์ภาษาไทยกลาง	ครูบางส่วนใช้ภาษาถิ่นของเด็กแต่ละคนพูดสื่อสารและอธิบายบางเรื่องที่เด็กไม่เข้าใจ	ครูส่วนใหญ่ไม่พูดภาษาถิ่นของเด็กถ้าเด็กไม่เข้าใจครูก็ไม่สนใจ

หลักการสอนเด็กพูด หลายภาษา	โรงเรียนที่ส่งเสริมสม่ำเสมอ	โรงเรียนที่ส่งเสริมไม่สม่ำเสมอ	โรงเรียนที่ไม่ให้ ความสนใจ
4. การส่งเสริมให้เด็ก ต่างภาษาถิ่นเรียน ภาษาถิ่นของกันและกัน	ครูส่วนใหญ่จะให้เด็กที่พูด ภาษาถิ่นเรียนรู้ภาษาถิ่นของ กันและกันโดยการให้เด็กนั่ง ทำงานด้วยกันเป็นกลุ่ม ๆ โดยที่เด็กพูดภาษาถิ่นได้นั่ง คละกับเด็กที่พูดภาษาอีสาน	ครูบางส่วนจะให้เด็กที่พูด ภาษาถิ่นเรียนรู้ภาษาถิ่น ของกันและกันโดยการให้ เด็กนั่งทำงานด้วยกันเป็น กลุ่มแบบคละกัน	ครูส่วนใหญ่ไม่สนใจ ว่าเด็กที่พูดภาษา ถิ่นจะพูดหรือทำกิจ กรรมร่วมกันหรือไม่ โดยไม่ปล่อยอิสระ

5. การพยายามเรียน รู้ภาษาถิ่นของ เด็ก	ครูส่วนใหญ่จะพยายามเรียน รู้คำศัพท์ต่าง ๆ ที่เป็นภาษาถิ่น ของเด็กเช่นครูถามคำศัพท์ที่ เป็นภาษาถิ่นของเด็กจากภาพ หรือของจริงและจะถามย้ำคำ ศัพท์ที่เป็นภาษาถิ่นของเด็ก	ครูส่วนใหญ่พยายามเรียน รู้คำศัพท์ต่าง ๆ ที่เป็นภาษา ถิ่นของเด็กเช่นครูจะถามย้ำ เมื่อเด็กพูดภาษาถิ่นของคน	ครูบางส่วนจะ เรียนรู้คำศัพท์ ต่าง ๆ ที่เป็น ภาษาถิ่นของ เด็ก
---	---	---	--

4. สรุป

จากการสัมภาษณ์และสังเกต พบว่า ครูมีการปฏิบัติต่อเด็กในชั้นเรียนสอดคล้องกับที่
รายงานในการสัมภาษณ์ กล่าวคือ โดยทั่วไป ทั้งทำกิจวัตรประจำวัน หรือทำกิจกรรมประจำวัน
การเรียนตามหน่วย ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและบรรยากาศในชั้นเรียน ครูมีการปฏิบัติ
ต่อเด็กที่พูดภาษาไทยได้ และอีสานเหมือน ๆ กัน ตามวิธีการที่แตกต่างกันไปของครูแต่ละคน
ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ มีครูบางส่วนคิดเป็นร้อยละ 37.50 ที่พบปัญหาตรงกันกับเด็กที่พูด
ภาษาถิ่นได้และอีสาน คือ เด็กไม่เข้าใจคำศัพท์ที่เป็นภาษาไทยกลางบางคำนอกจากนี้ยังพบอีก
ว่ามีเพียง 1 คนเท่านั้นที่อธิบายความหมายคำ วลี หรือประโยคในสิ่งที่เด็กไม่เข้าใจ

จากการสังเกตพบว่า การยอมรับและการจัดโอกาสให้เด็กที่พูดภาษาไทยได้และอีสาน
ครูส่วนใหญ่จะเปิดโอกาสให้เด็กพูดภาษาถิ่นได้ในชั้นเรียน และจากการสังเกตพบว่าครูจะใช้วิธี
การโอบกอดสัมผัสตัวเด็ก และรับฟังเด็กทุกคนด้วยความตั้งใจ และเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้
ทำงานร่วมกันโดยแบ่งแยกตามภาษาถิ่น

ในส่วนของการปรับตัวในระยะแรกของการเข้าเรียนก็เหมือน ๆ กัน เด็กส่วนใหญ่ร่วม
กิจกรรมตามปกติ อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ พบว่า ต่อมาอีกระยะหนึ่งเด็กสามารถปรับ
ตัวได้ และไม่พบปัญหาอะไร จากการสังเกตพบว่าในบางโรงเรียนเมื่อนุญาตให้เล่นอิสระ หรือ
จับกลุ่มกันได้อย่างอิสระ เด็กที่พูดภาษาถิ่นได้มักจะรวมกลุ่มใหญ่ แต่บางส่วนก็จะเล่นคละกัน

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ให้
สัมภาษณ์ว่าตนยึดหลักการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมของเด็ก ขณะที่ผู้บริหารอีกส่วนให้สัมภาษณ์ว่าคนยึดหลักการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมของเด็ก ทั้งนี้มีปรากฏเด่นชัดว่า ไม่มีผู้บริหารโรงเรียนใดจัดบริการแก่ชุมชนในการจัดการศึกษาและสอดคล้องความสำคัญของภาษาถิ่น อย่างไรก็ตามมีเพียง 1 โรงเรียน ที่มีโครงการและแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้ภาษาถิ่นในโรงเรียน ส่วนครูนั้นรายงานว่าได้ดำเนินการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โดยใช้วิธีการเดียวกันทั้งผู้ปกครองที่พูดภาษาไทยและภาษาอีสาน อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมอื่นได้ดีขึ้น โดยอาศัยผู้ปกครองหรือสมาชิกที่บ้านของเด็กแต่อย่างใด

เมื่อนำข้อมูลสภาพและปัญหาการเรียนการสอนมาวิเคราะห์ตามแนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กหลายวัฒนธรรมได้พบความสอดคล้องและความขัดแย้งกับสภาพความเป็นจริงดังนี้

แนวความคิดการจัดการศึกษาสำหรับเด็กหลายวัฒนธรรม	สภาพที่พบ
1. ครูจำเป็นต้องยอมรับในตัวเด็กที่มีวัฒนธรรมต่างจากคนอย่างไม่มีถือเป็นปัญหา	1. ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาถิ่นและการเรียนรู้ภาษาถิ่น
2. ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของเด็กในแต่ละวัฒนธรรมนั้นๆ	2. ครูส่วนใหญ่ปฏิเสธการใช้ภาษาถิ่นของเด็กและรับรู้ว่ามีปัญหาการสื่อสารที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของเด็ก
3. ครูจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เกิดความรู้สึกตระหนัก เห็นคุณค่า ภาคภูมิใจและใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมที่ติดตัวมา与孩子	3. ครูบางคนมีปัญหาไม่สามารถสื่อความหมายกับเด็กด้วยภาษาถิ่นได้เพราะไม่ใช้คนในพื้นที่
4. ครูจำเป็นต้องจัดโอกาสและส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ติดตัวมา与孩子	4. ครูไม่ได้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาภาษาถิ่นซึ่งเด็กใช้ที่บ้านและในชุมชนของตนควบคู่ไปกับการพัฒนาภาษาไทยกลางที่ใช้ที่โรงเรียน
5. ครูจำเป็นต้องส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนและช่วยให้วิถีชีวิตของเด็กในบ้านและในโรงเรียนมีความสอดคล้องกันในลักษณะที่ยังเคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	

สภาพและปัญหาที่พบจากการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจสรุปได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาตามการรับรู้ของครู
 - 1.1 เด็กบางคนไม่ยอมใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสาร
 - 1.2 เด็กบางคนไม่เข้าใจภาษาไทยกลาง ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน
 - 1.3 เด็กบางคนไม่สามารถใช้ภาษากลางในการสื่อสาร ต้องอาศัย

ภาษาถิ่นแทน

2. สภาพและปัญหาตามแนวคิดแบบเน้นความสำคัญของทุกวัฒนธรรมในทางปฏิบัติ
 - 2.1 ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาถิ่นและการเรียนรู้ภาษาถิ่น
 - 2.2 ครูส่วนใหญ่ปฏิเสธการใช้ภาษาถิ่นของเด็กและรับรู้ปัญหาการสื่อสารที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของเด็ก
 - 2.3 ครูบางคนมีปัญหาไม่สามารถสื่อความหมายกับเด็กด้วยภาษาถิ่นได้ เพราะไม่ใช่คนในพื้นที่
 - 2.4 ครูไม่สามารถส่งเสริมให้เด็กพัฒนาภาษาถิ่นของตนควบคู่ไปกับการพัฒนาภาษาไทยกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย